

Visitor activation to Benefit nature and environment

Aktivering af besøgende til gavn for naturen og miljøet
Wattenmeergäste aktiv für Natur und Umwelt

#vabenewaddensea

VaBene

Interreg

Kofinanziert von
der Europäischen Union
Medfinansieret af
Den Europæiske Union

Deutschland – Danmark

Nationalpark
Wattenmeer
SCHLESWIG-HOLSTEIN

nordsee
Schleswig-Holstein. Der echte Norden

Aktivering af besøgende til gavn for naturen og miljøet
Wattenmeergäste aktiv für Natur und Umwelt

Visitor activation to Benefit nature and environment

Desktop research af eksisterende tilbud i Vadehavsregionen og inspiration til eksisterende tilbud i sammenlignelige regioner

VaBene

Interreg

Kofinanziert von
der Europäischen Union
Medfinansieret af
Den Europæiske Union

Deutschland – Danmark

Nationalpark
Wattenmeer
SCHLESWIG-HOLSTEIN

nordsee
Schleswig-Holstein. Der echte Norden.

KOLOFON

Udgivet af
WWF Deutschland, Berlin

Kontakt
Anja Szczesinski, anja.szczesinski@wwf.de

Forfatter
Wolfgang Günther og Rieka Oldsen
NIT – Institut für Tourismus- und Bäderforschung
in Nordeuropa GmbH
Fleethörn 23
24103 Kiel

Forside
Red Star (foto) og Søren Christensen, Nationalpark Vadehavet DK (layout)

@ 2024 WWF Deutschland, Berlin

Finansieret af:

Deutschland – Danmark

VaBene

Interreg

Kofinanziert von
der Europäischen Union
Medfinansieret af
Den Europæiske Union

Deutschland – Danmark

VaBene

INDHOLDSFORTEGNELSE

VaBene

Interreg

Kofinanziert von
der Europäischen Union
Medfinansieret af
Den Europæiske Union

Deutschland – Danmark

01

BESKRIVELSE AF
PROCEDUREN FOR
TASK 2

02

OVERSIGT OVER
EKSISTERENDE TILBUD I
VADEHAVSREGIONEN

03

GOOD PRACTICE EKSEMPLER
FRA EKSISTERENDE
PROGRAMMER I
SAMMENLIGNELIGE REGIONER

Beskrivelse af proceduren for Task 2

EKSISTERENDE TILBUD I VADEHAVSREGIONEN

- I Task 2 blev der udført en skrivebordsundersøgelse for at identificere eksisterende frivillige projekter inden for naturbeskyttelse for feriegæster og lokale i Vadehavsregionen i Tyskland og Danmark.
- En detaljeret liste over tilbuddene kan findes i det vedhæftede Excel-regneark. Tilbuddene blev kategoriseret i henhold til et tidligere defineret skema, som blev let tilpasset i løbet af behandlingsperioden ved at tilføje yderligere kategorier og valgmuligheder.
- Online avisartikler, hjemmesider og Instagram- og YouTube-kanaler fra turismeaktører som naturbeskyttelsesforeninger, besøgscentre, turistforeninger og turismeudbydere på den tyske og danske side blev taget i betragtning til undersøgelsen. Derudover blev en lang række interessenter kontaktet via e-mail og telefon.
- De vigtigste resultater fra undersøgelsen er kort opsummeret og analyseret i denne præsentation i kapitel 2.

EKSEMPLER PÅ GOD PRAKSIS FRA SAMMENLIGNELIGE REGIONER

- Desuden blev der gennemført en desktop research for at identificere yderligere eksempler på god praksis, som tilbydes i sammenlignelige regioner, og som kan give inspiration til udviklingen af nye tilbud i Vadehavsregionen.
- De otte eksempler blev udvalgt, fordi de udfylder huller i de eksisterende programmer i Vadehavet eller også kunne implementeres i Vadehavsregionen i denne eller en modificeret form. Eksemplerne dækker forskellige typer af frivilligt arbejde.
- Eksemplerne på god praksis præsenteres i kapitel 3.

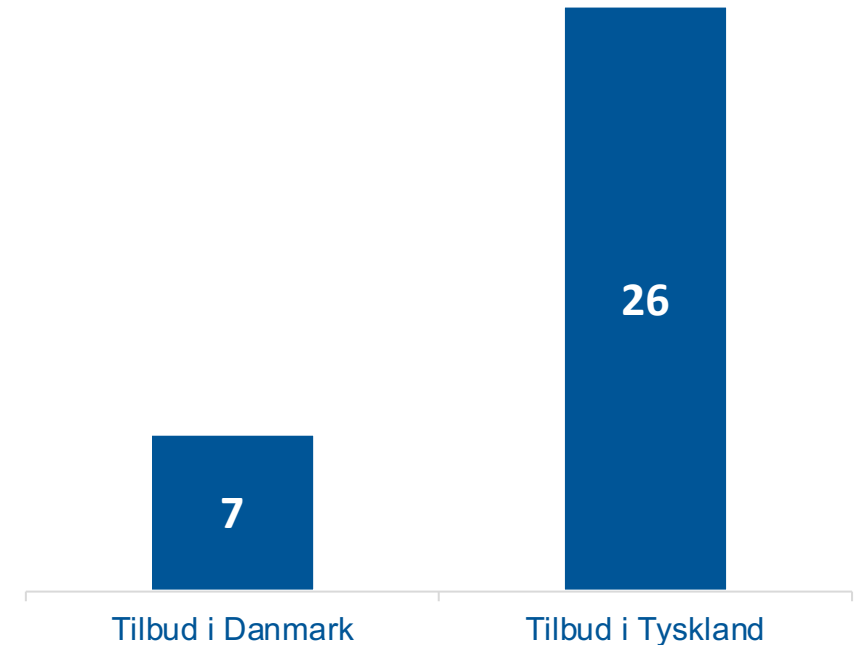

Oversigt over eksisterende tilbud i Vadehavsregionen

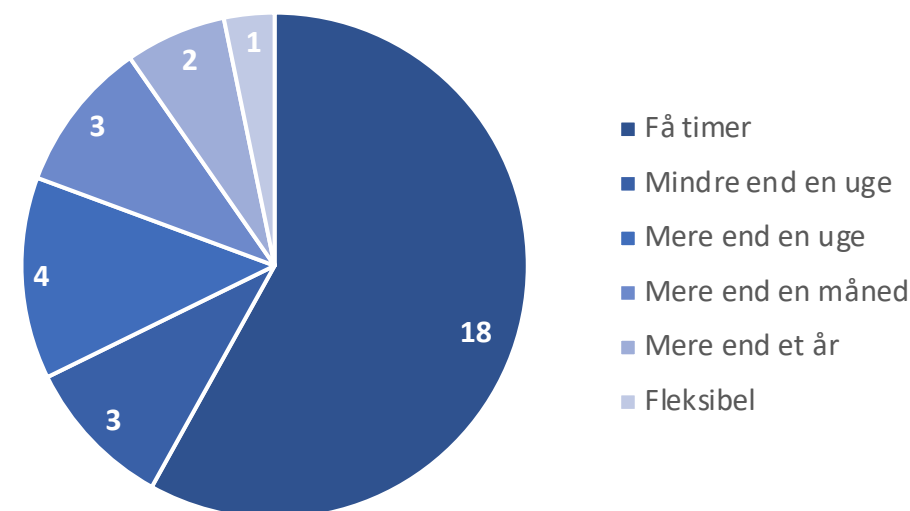
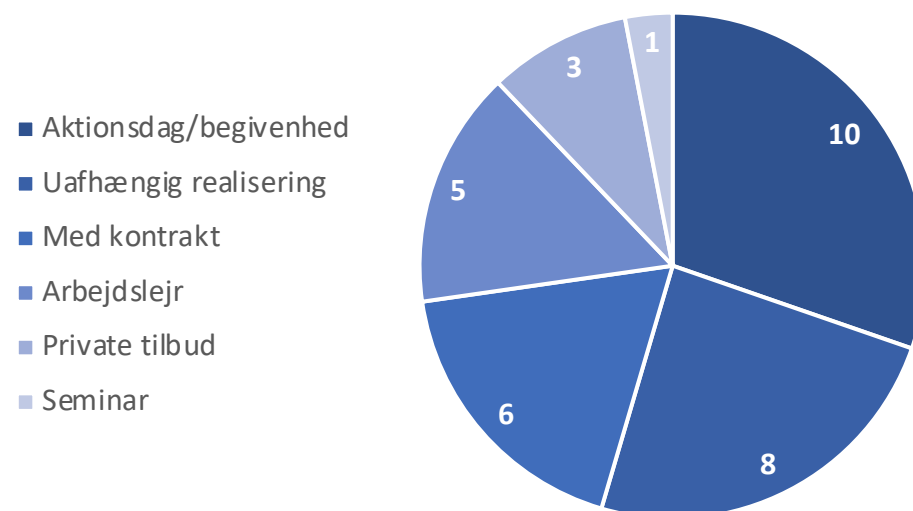
EKSISTERENDE TILBUD

- Størstedelen af de identificerede volontør- og frivilligprogrammer er placeret i Tyskland, hvor den niedersächsiske del af Vadehavsregionen også blev taget i betragtning. Kun få projekter blev identificeret i Danmark, hvoraf de fleste er projekter til indsamling af skrald på stranden.
- 5 tilbud er projekter, der har fundet sted tidligere, 27 tilbud blev kategoriseret som igangværende eller planlagte projekter.
- Deltagerne kan deltage gratis i 27 programmer, mens 5 programmer er forbundet med omkostninger af varierende størrelse.
- Kun sjældent, eller i nogle tilfælde slet ikke, kan man finde oplysninger om, hvorvidt hunde er tilladt i boligen, om det er muligt at rejse med offentlig transport, om der er el-ladestationer i nærheden, og om boligen er barrierefri eller tilgængelig. Derudover er der næsten ingen anmeldelser af tilbuddene.

TYPE AF TILBUD

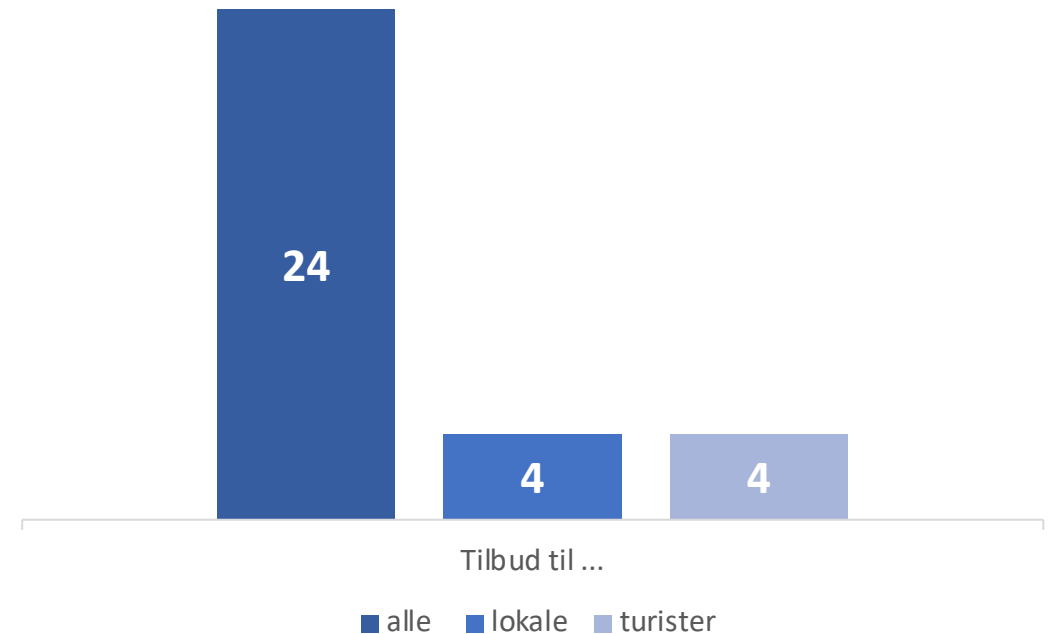
- De fleste programmer varer et par timer. Disse aktiviteter svarer til aktionsdage/begivenheder eller kan udføres uafhængigt af den frivillige.
- I tilfælde af tilbud, hvor en bestemt dato eller måned er kendt, er det bemærkelsesværdigt, at de normalt finder sted mellem august og november og i marts.
- De muligheder for frivilligt arbejde, der findes i Vadehavsregionen, dækker næsten alle typer af frivilligt arbejde. På nuværende tidspunkt kunne der ikke identificeres nogen tilbud om frivilligt arbejde i virksomheder og opgaver af en uges til flere måneders varighed - med undtagelse af tilbud fra privatpersoner via www.workaway.info og <https://www.woof.dk> med fleksibel varighed.

MÅLGRUPPER

- De fleste tilbud angiver ikke en minimumsalder eller aldersgrænse.
- Nogle tilbud er egnet til personer på 16 eller 18 år, mens andre har en aldersgrænse på op til 26 år.
- Nogle tilbud er specifikt rettet mod børn eller unge.
- De fleste af projekterne er rettet mod både lokale og turister. Der er kun få tilbud, der er rettet specifikt mod lokale eller turister.

EMNER OG TYPER AF OPGAVER

Temaer

- Emnerne hav og vand samt planter og træer er særligt almindelige i de eksisterende programmer. Fugle og klitbeskyttelse spiller også en over gennemsnitlig rolle.

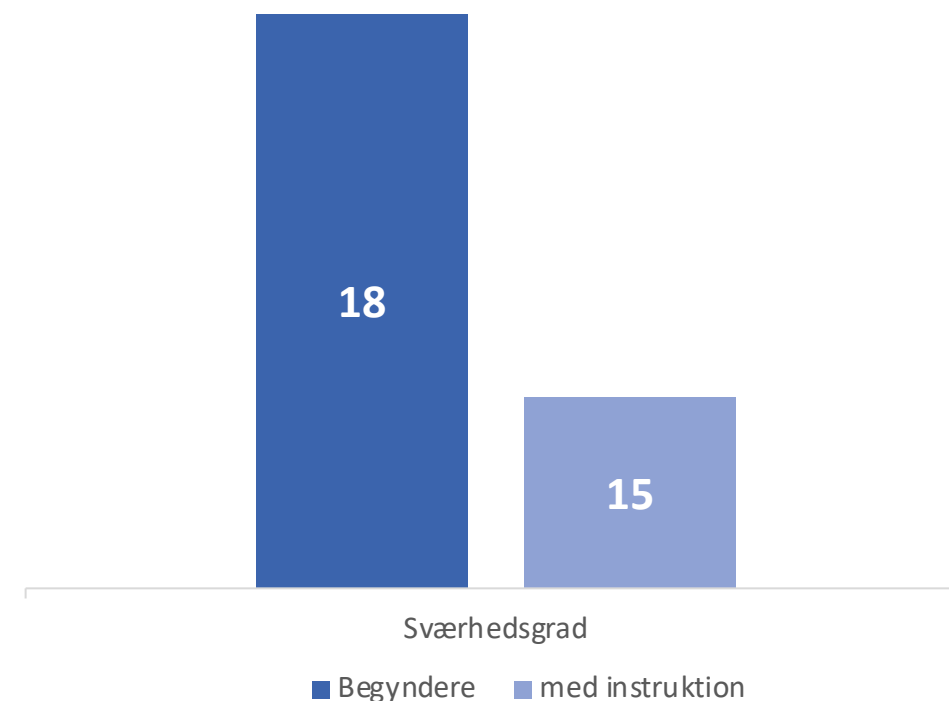
Type af opgaver

- Opgavetyper, der forekommer særligt hyppigt, er affaldsopsamling, landskabsbevarelse, observation og forskning samt vedligeholdelse.
- Opgavetyper, der ikke er dækket af de eksisterende tilbud, er indsamling af donationer, organisering og kontorarbejde samt hjælp i Infocenter & Café.

KRAV OG SVÆRHEDSGRAD

- I de fleste tilfælde forventes frivillige ikke at opfylde nogen forudsætninger for at deltage i frivillige aktiviteter. Nogle programmer kræver fysisk form, vejrbestandigt tøj, solide sko eller en smartphone.
- Lidt over halvdelen af tilbuddene blev kategoriseret som egnede for begyndere, mens de øvrige kræver instruktion fra andre mennesker.
- Der blev ikke fundet noget tilbud, hvor det var angivet, at der krævedes særlige forkundskaber.

INDKVARTERING OG YDERLIGERE FORDELE

- Indkvartering er kun relevant for aktiviteter, der varer mere end én dag. Indkvarteringsformerne varierer meget og spænder fra mobilhomes til feriehus.
- I de tilfælde, hvor der er overnatning, er der i de fleste tilfælde også mad til deltagerne. Derudover er der også nogle gange forplejning (f.eks. suppe eller kaffe) til halvdagsopgaver.
- I nogle projekter blev der identificeret yderligere fordele for de frivillige. De spænder fra levering af tøj, der er nødvendigt til aktiviteten (f.eks. handsker), til levering af cykler, lommepenge, internetadgang, mulighed for at deltage i seminarer eller workshops og rabatter på visse aktiviteter i regionen.

Good Practice eksempler fra eksisterende programmer i sammenlignelige regioner

EKSEMPEL NR. 1

Biotopforvaltning for tjuren i naturparken Sydlige Schwarzwald, Tyskland

Beskrivelse af

I Naturpark Südschwarzwald finder der hvert år 12 arrangementer sted, som både feriegæster og lokale kan deltage i. Det gratis program er åbent for alle fra 14 år og opefter. Der er også tilbud til skoleklasser.

Deltagernes opgaver

Der bruges hækkeklippere og økser til at rydde buske og fælde små træer for at bevare levestedet for den truede tjeld. Deltagerne lærer om den truede art og kan udforske Schwarzwald på samme tid.

Yderligere oplysninger om tilbuddet

Forudsætningen for at deltage er, at man er sikker på fødderne og glad for bevægelse og natur. Der stilles redskaber til rådighed for deltagerne.

EKSEMPEL NR. 1

Biotopforvaltning for tjuren i naturparken Sydlige Schwarzwald, Tyskland

Resultater for potentielle tilbud i Vadehavsregionen

- Der er skabt et tilbud, som henvender sig til mange målgrupper og endda bruges af skoleklasser.
- Gennem referencen til den truede tjeld bliver deltagerne meget motiverede og forstår baggrunden for naturbeskyttelsesarbejdet. En forbindelse til en truet dyre- eller planteart kan øge motivationen hos deltagerne. Denne effekt kunne muligvis også udnyttes mere i Vadehavet.

Foto: <https://kommunaltopinform.de/2023/11/16/voluntourismus-hilft-dem-auerhuhn/>

EKSEMPEL NR. 2

Fjernelse af invasive plantearter på Buttermilk Trail i Virginia, USA

Beskrivelse af

Dette tilbud er et to timers opsøgende program, der henvender sig til både lokale og turister. Opsøgende arbejde finder sted regelmæssigt en gang om måneden, og datoerne offentliggøres på hjemmesiden. Forudgående registrering er påkrævet.

Deltagernes opgaver

Der er brug for frivillige til at hjælpe med at fjerne slyngplanter og andre invasive plantearter. Indsatsen bidrager til parkens bestræbelser på at fjerne invasive planter, der kan fortrænge hjemmehørende arter, øge trædødeligheden, ændre jordens sammensætning og reducere levesteder for andre arter.

Yderligere oplysninger om tilbuddet

For at deltage i programmet skal deltagerne medbringe vejrbestandigt tøj. Der udleveres handsker, og aktiviteten overvåges af kyndige personer, som giver en briefing i begyndelsen.

EKSEMPEL NR. 2

Fjernelse af invasive plantearter på
Buttermilk Trail i Virginia, USA

Resultater for potentielle tilbud i Vadehavsregionen

- Ved regelmæssigt at gentage frivilligprogrammet er et stort område på mere end tre hektar blevet ryddet for en invasiv planteart. Det er et håndgribeligt og motiverende resultat.
- En rettidig og omfattende præsentation af datoer på hjemmesiden øger synligheden for potentielle deltagere.

Foto: <https://jamesriverpark.org/out-with-the-ivy-on-buttermilk-trail/>

EKSEMPEL NR. 3

Støtte i caféen og butikken på WWT Welney Wetland Centre, Storbritannien

Beskrivelse af

Tilbuddet er langsigtet og henvender sig derfor til lokale i regionen, som har lyst til at engagere sig. Arbejdstiden kan tilrettelægges fleksibelt. Interesserede skal ansøge om tilbuddet.

Deltagernes opgaver

De frivilliges opgaver er at støtte holdene i caféen eller butikken. Opgaverne omfatter især afrydning af borde, salg af produkter eller organisering af udstillingerne i butikken.

Information om tilbuddet

Dette arbejde kræver fysisk form, kommunikation og teamwork. Til gengæld får deltagerne rabat på maden den dag, de arbejder, samt gratis adgang til centrets attraktioner, yderligere træningsmuligheder og chancen for at lære andre mennesker at kende.

EKSEMPEL NR. 3

Støtte i caféen og butikken på WWT Welney Wetland Centre, Storbritannien

Resultater for potentielle tilbud i Vadehavsregionen

- Dette tilbud annonceres med mange ekstra fordele. Med fordelene ved at "møde nye mennesker" appellerer beskrivelsen direkte til mennesker med en "følelse af fællesskab".
- Tilbuddet i denne form er rettet mod lokalbefolkningen. Men det kan også implementeres for turister, der gerne vil hjælpe til en gang imellem og har erfaring fra tidligere. Ved at påtage sig disse aktiviteter ydes der indirekte et økonomisk bidrag til naturbevarelse.

Foto: <https://www.wwt.org.uk/join-and-support/volunteering/volunteering-opportunities/cafe-support>

EKSEMPEL NR. 4

Forskning i bevaring af delfiner, Grækenland

Beskrivelse af

Deltagerne ledsager og støtter de ansatte på et havforskningsinstitut.

Deltagernes opgaver

Observation og registrering af delfinbestande, fotoidentifikation af dyr, optælling af andre havdyr som skildpadder, tun, sværdfisk og havfugle. Analyser af dødfund på stranden og bifangster fra fiskeriet. De fælles opgaver omfatter også planlægning og tilberedning af måltider.

Yderligere oplysninger om tilbuddet

Minimumsalderen er 18 år (yngre for ledsagede unge). De frivillige indkvarteres i enkle fællesboliger med fællesværelser og får også forplejning. Det er muligt at deltage i programmet i en til maksimalt fire uger. Programgebyret pr. person varierer fra 950 € for en uge til 3.398 € for fire uger.

EKSEMPEL NR. 4

Forskning i bevaring af delfiner,
Grækenland

Resultater for potentielle tilbud i Vadehavsregionen

- At støtte forskningsarbejde er en attraktiv opgave, selv når man er på ferie.
- I kombination med passende indkvartering og forplejning er potentielle deltagere også parate til at betale en relativt høj pris.
- På denne måde kan det være muligt at generere indtægter til naturbeskyttelsesarbejde ud over at dække omkostningerne.

Foto: <https://www.volunteerworld.com/de/volunteer-program/coastal-dolphin-conservation-in-greece-vonitsa>

EKSEMPEL NR. 5

Korte praktikophold i det beskyttede område i Blacktoft Sands, Storbritannien

Beskrivelse af

Dette program i Wales søger frivillige til korte praktikophold af mellem en og fire ugers varighed mellem slutningen af februar og midten af december. Der kræves en ansøgning. Det gratis program er rettet mod turister på 18 år og derover.

Deltagernes opgaver

Deltagerne hjælper med at passe og forvalte reservatet. Om efteråret og vinteren udføres praktiske opgaver som vedligeholdelse af infrastrukturen, mens fokus om sommeren er på at inddrage de besøgende.

Yderligere oplysninger om tilbuddet

For at deltage i dette program skal de frivillige have særlige færdigheder såsom evnen til at arbejde i et team og en interesse for naturbeskyttelse og dyreliv. De vil blive instrueret i deres aktiviteter. Deltagerne indkvarteres i enkelt- eller deleværelser i et moderne parcelhus og er selv ansvarlige for deres forplejning.

EKSEMPEL NR. 5

Korte praktikophold i det beskyttede område i Blacktoft Sands, Storbritannien

Resultater for potentielle tilbud i Vadehavsregionen

- Programmet gør det muligt for folk at deltage aktivt i naturbeskyttelse, som ikke har seks måneder eller et helt år til rådighed, men kan afse op til fire uger.
- Aktiviteten er tilpasset den pågældende årstid.
- De frivillige indkvarteres sammen med andre frivillige på stedet, så der også er mulighed for udveksling og gruppeoplevelser.

Foto: <https://wildlifeandwords.wordpress.com/2016/10/17/volunteer-on-reserve/>

EKSEMPEL NR. 6

Langvarigt frivilligt arbejde på Skomer Island, Storbritannien

Beskrivelse af

Programmet er en langvarig frivillig tjeneste, der varer omkring tre måneder og finder sted mellem marts og oktober. Der er kun få ledige pladser, så en ansøgning er nødvendig.

Deltagernes opgaver

Afhængigt af sæsonen overvåges og tælles forskellige arter af fugle, pattedyr, insekter og krybdyr. En anden opgave er at vedligeholde infrastrukturen og stierne og at guide de besøgende.

Yderligere oplysninger om tilbuddet

Indkvartering og måltider leveres eller betales for deltagerne. Derudover dækkes rejseudgifter, og der er mulighed for et tilskud, hvis der indsendes en rapport til nyhedsbrevet. Frivillige kan også deltage i kurser som f.eks. buskrydder- eller førstehjælpskurser.

EKSEMPEL NR. 6

Langvarigt frivilligt arbejde på Skomer Island, Storbritannien

Resultater for potentielle tilbud i Vadehavsregionen

- Programmet blev designet til at være så omkostningsneutralt som muligt for at gøre det så attraktivt som muligt for potentielle frivillige.
- På grund af den lange varighed af deres ophold opbygger de frivillige færdigheder og er en stor støtte for det beskyttede område.
- Men med omkring tre måneder er den nødvendige tid betydeligt kortere end de frivillige tjenester, der allerede tilbydes i Vadehavet.

Foto: <https://www.welshwildlife.org/volunteering-opportunities/skomer-island-long-term-volunteering>

EKSEMPEL NR. 7

Frivillige fotografer på Rhode Island, USA

Beskrivelse af

Det er et helårsprogram, hvor de frivillige udfører deres arbejde selvstændigt. Det betyder, at de er fleksible i deres tidsstyring.

Deltagernes opgaver

Vi leder efter frivillige til at tage billeder af naturen og gøre dem tilgængelige. Målet er at tage billeder af naturreservater og miljøprojekter for at dele dem på de sociale medier og dermed skabe opmærksomhed om naturbeskyttelse.

Yderligere oplysninger om tilbuddet

Det eneste krav er, at de frivillige skal have deres eget udstyr til at tage billeder.

EKSEMPEL NR. 7

Frivillige fotografer på Rhode Island, USA

Resultater for potentielle tilbud i Vadehavsregionen

- Programmet henvender sig til kreative mennesker, der kan dyrke deres hobby, fotografering, gennem fleksibelt frivilligt arbejde.
- Den lokale organisation sparer tid og penge på at hyre eksterne fotografer.

Foto: <https://www.nature.org/en-us/get-involved/how-to-help/volunteer/rhode-island-photographer/>

EKSEMPEL NR. 8

Frivillige virksomhedsdage hos Seal Rescue Ireland

Beskrivelse af

Tilbuddet er rettet mod virksomheder. Medarbejderne kan hjælpe med forskellige aktiviteter på stedet i en dag. Disse kan tilpasses efter behov.

Deltagernes opgaver

De forskellige opgaver består i at hjælpe med sælpleje, plante træer, vedligeholdelsesprojekter, rensning af stranden eller en kombination af forskellige aktiviteter.

Yderligere oplysninger om tilbuddet

Der kræves ingen særlige forudsætninger; deltagerne vil modtage instruktioner til aktiviteterne.

EKSEMPEL NR. 8

Frivillige virksomhedsdage hos Seal
Rescue Ireland

Resultater for potentielle tilbud i Vadehavsregionen

- Programmet er specielt skræddersyet til virksomhedens medarbejdere.
- De forskellige aktiviteter og muligheden for at tilpasse tilbuddet gør det interessant og velegnet til forskellige virksomheder.

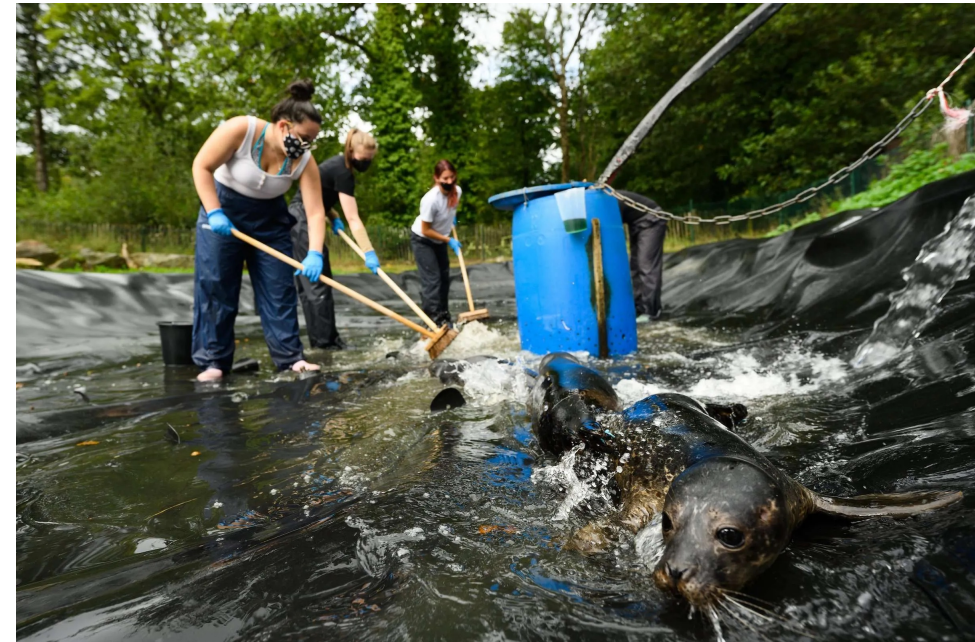

Foto: <https://www.sealrescueireland.org/corporate/>

EKSEMPEL NR. 9

Closed for Maintenance Projekt på Færøerne

Beskrivelse af

Den sjette "Closed for Maintenance, Open for Voluntourism"-event finder sted fra den 2. til den 4. maj. Der er planlagt otte forskellige projekter forskellige steder på Færøerne. Der er kun få ledige pladser i forhold til antallet af ansøgninger. Målet er at få lige mange turister og lokale til at deltage.

Deltagernes opgaver

Opgaverne består i at hjælpe med vedligeholdelsesarbejde og skiltning af vandrestier samt plantning af træer.

Yderligere oplysninger om tilbuddet

Personer på 18 år og derover kan deltage. Vejrbestandigt tøj og et minimum af fysisk form er påkrævet. Deltagerne vil modtage instruktioner til aktiviteterne.

EKSEMPEL NR. 9

Closed for Maintenance Projekt på Færøerne

Resultater for potentielle tilbud i Vadehavsregionen

- Projektet sigter mod at opnå et afbalanceret forhold mellem lokale og turister, så de kan deltage i udvekslingen.
- De frivillige turister skal kun sørge for deres egen rejse til og fra arrangementet; måltider, indkvartering og lokal transport organiseres af projektet.
- Projektet forbedres løbende baseret på resultaterne af de årlige undersøgelser efter arrangementerne.

Foto: <https://visitfaroeislands.com/en/closed>